

**L. Celij Lacta[n]tij Firmiani christiano[rum] eloquentissimi
de opificio dei vel formatione hominis liber**

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

Colonie, 1506

VD16 L 56

Q[uo]d de multis que sunt in corpore ratio scriiri nequit. Ca. xiiij

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70248](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70248)

nē redactē. vt tñ ab alijs magnitudine ac modico iteru alio distare
videat. Hec eoz speciosa germanitas. non leui adiumento nixum pe-
dū firmat. Concitari em ad cursum nō possum⁹ nisi digytis in hu-
mū pressis. soloqz nitētib⁹ impetu saltuqz capiamus. Explicasse vi-
deor omnia. quoqz ratio intelligi p̄t. Nunc ad ea venio. que vel du-
bia vel obscura sunt.

¶ Qd de multis que sunt in corporeratio sciri nequit. ¶ La. xiiij

Multa esse constat in corpe. quoqz vim rōnēqz p̄spicere ne-
mo nisi q̄ fecit. p̄t. An alijs enarrare se putat posse. quid
utilitatis qd effect⁹ habeat tenuis mēbrana illa glucēs. qua circūne
cīf alius ac tegit. Quid renū gemina silitudo. quos ait Clarro ita
dictos q̄si riui ab his obsceni humoris oriant. qd ē lōge secus. quia
spine altrīnsec⁹ supini coherent. et sunt ob intestinis separati. Quid
splen. qd iecur. qd viscera quasi ex turbato sanguine vident⁹ eē con-
creta. Quid fellis amarissimus liquor. qd globo cordis q̄ vnuis san-
guinis fons est. Nisi forte illis credētū putabimus. q̄ affectū iracū
die in felle constitutū putat. pauoris in corde. leticie in splene. Ipsi⁹
aut̄ iecoris officiū volūt eē. vt cibos in alio cōcoquat amplexūt ca-
lefactu suo. qdā libidines rey venereay in iecore p̄tineri arbitrātur.
Primū ista p̄spicere acumē humani sensus nō p̄t. qz hōz officia in-
opto latēt nec vsus suos patefacta demōstrāt. Nā si ita esset. fortasse
placidiora queqz aialia. vel nihil fellis oīno. vel minus haberet q̄
fere. timidiora plus cordis. salaciora plus iecoris. lasciviora plus
splenis habuissent. Sicuti iiḡ nos sentimus audire aurib⁹. oculis
cernere. narib⁹ odorare. ita pfecto sentiremus nos felle irasci. iecore
cupere. splene gaudere. Lū aut̄ vnde affect⁹ isti veniat minime sen-

niamus. fieri nō p̄t ut aliū de veniant. et aliud viscera illa q̄d suspica
mur efficiāt. Nec m̄ cōvincere possum⁹ falsa illos q̄ hec disputant
dicere. Sed oīa q̄ ad motus animi aīeq̄ p̄tineāt. tā obscure alteq̄
rōnis eē arbitror. vt supra hōiem sit ea liq̄do p̄uidere Id tñ certū et
indubitatū esse debet. res tot. tāta viscer̄ genera. vñū et idem habere
officiū. vt siām cōtineāt in corpore. Sed qđ proprii singul' nervis
sit iniunctū. quis scire nisi artifex potest. cui soli opus suū notū est.

¶ De obscura vocis ratione

¶ Cap. xv.

De voce aut̄ quā rōne reddere possumus. Gramatici qđē
ac ph̄i vocē esse definiūt. acrē spiritu p̄beratū. Tñ verba
sunt nūcupata. qđ p̄spicue falsum ē. Nō em̄ vox extra os gignit. s̄
intrat. Et ideo verisimilior ē illa sentētia. stipatū spiritū cū obstatia
fanciū fuerit illisum. sonū vocis exprimere. veluti cū in patētē cicu
tā labroq̄ subiectā dimittim⁹ spiritū. et is cicute cōcano repulsus
ac renolut⁹ a fundo. dū descendētē occursu suo reddit. ad exitū nitens
sonū gignit. et in vocalē spiritū resiliēs p̄ se ventus aīatur. Qđ qđē
an vez sit. de⁹ artifex viderit. Vides em̄ nō ab ore. sed ab intimo pe
ctore oriri. deniq̄z et ore clauso. et naribus emitit̄ sonus q̄lis p̄t. Prete
rea ex maximo spiritu q̄ anhelamus. vox nō efficit. et leni. et nō coar
tato spiritu q̄tēs volum⁹ efficit. Nō est igit̄ cōprehensum quō fiat
aut qđ sit oīo. Nec me nūc in Academie sentētiā delabi putes. q̄a
nō oīa sunt incōprehēsibilia. Ut em̄ fatēdū ē multa nesciri q̄ volu
it de⁹ intelligētiā hoīs exceedere. sic tñ multa eē q̄ possint et sensib⁹ p̄ci
pi. et rōne cōprehēdi. S; erit nobis cōtra ph̄ilosophos integra dis
putatio. Conficiamus igit̄ spacium quo nūc recurrimus.

¶ Ubi sit mētis sedes. et q̄ rōne corpori coniungat

¶ Cap. xvi
D i.